

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **J. Č.**, zast. Mgr. Michalem Klusákem, advokátem, se sídlem Na Hradbách 3213/1A, Šumperk, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o přezkum rozhodnutí žalované ze dne 8. 10. 2012, č. j. X, o invalidní důchod, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci, ze dne 8. 10. 2013, č. j. 72 Ad 62/2012 - 55,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Michalu Klusákovi, advokátu se sídlem Na Hradbách 3213/1A, Šumperk, **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 2.600 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozsudku. Náklady zastoupení nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností žalobce (dále též „stěžovatel“) brojil proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 8. 10. 2013, č. j. 72 Ad 62/2012 - 55 (dále jen „napadený rozsudek“), jímž krajský soud zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 10. 2012, č. j. X, o námitkách proti jejímu rozhodnutí ze dne 1. 6. 2012, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDP“), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Šumperk (dále jen OSSZ Šumperk) ze dne 3. 5. 2012 žalobce není invalidní. Podle uvedeného posudku poklesla, z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu při zdravotním postižení uvedeném v kapitole XIII, oddíl E, položka 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pracovní schopnost žalobce pouze o 30 %.

V podaných námitkách stěžovatel vyjádřil nesouhlas s rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení a s posudkem OSSZ Šumperk, a namítal, že závažnější než polytopní VAS bez známek kořenového dráždění je jeho postižení syndromem karpálních tunelů více vpravo. Ke svým tvrzením přiložil lékařskou zprávu MUDr. S. N. ze dne 29. 5. 2012.

Žalovaná v napadeném rozhodnutí dospěla na základě posudku o invaliditě, po posouzení zdravotního stavu provedeném dne 11. 9. 2012, vypracovaném s datem dne 13. 9. 2012 pro potřeby námitkového řízení ke změně rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatele na syndrom karpálního tunelu podle kapitoly XIII oddílu C přílohy k citované vyhlášce, s čímž stěžovatel v žalobě souhlasil, nesouhlasil však s kvalifikací jeho postižení podle položky 4d a z ní vyplývajícím procentuálním ohodnocením míry poklesu jeho pracovní schopnosti. To tento posudek České správy sociálního zabezpečení stanovil ve výši 20 %.

Krajský soud řízení doplnil posudkem PK MPSV v Ostravě ze dne 15. 3. 2013. Posudková komise MPSV v Ostravě ve svém posudkovém hodnocení dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pracovní schopnost žalobce bylo k datu rozhodnutí žalované 8. 10. 2012 postižení uvedené v kapitole XIII oddílu C položce 4d citované vyhlášky s poklesem pracovní schopnosti o 20 % (v rozmezí 15 – 20 %) Tuto hodnotu posudková komise nezvýšila a uvedla, že stanoví jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu syndrom karpálního tunelu obou rukou s postižením funkce obou končetin s lehkým narušením jemné motoriky a stanoví míru poklesu pracovní schopnosti na horní hranici procentního rozmezí. Žalobce ve svých připomínkách k tomuto posudku uvedl, že ve výčtu diagnóz není uveden pracovní úraz – fraktura pažní kosti levé horní končetiny z prosince 2012, není zde uvedena fraktura hlezna vlevo z roku 2002 a proti výroku posudkové komise svědčí v posudku citovaný výsledek neurologického vyšetření ze dne 20. 12. 2012 – oboustranná senzitivní motorická léze mediánu. Žalobce nesouhlasil s nezvýšením procentní výměry poklesu pracovní schopnosti, poukazoval na jmenovité zdravotní potíže a některé nálezy z vyšetření. Současně uvedl, že podrobné vyšetření stavu thenarů nebylo nikdy provedeno, proto nesouhlasí se závěry posudkové komise v posledním odstavci posudkového hodnocení. Z uvedených důvodů navrhl zpracování revizního posudku.

Návazně byl zpracován znalecký posudek ze dne 1. 9. 2013 se závěrem, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je onemocnění syndromem karpálního tunelu oboustranně, které způsobuje lehkou funkční poruchu s poruchou jemné motoriky rukou. Zdravotní postižení odpovídalo ustanovení položky 4d, oddílu C, kapitoly XIII přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., s mírou poklesu schopnosti pracovní činnosti 20 % Vzhledem k pracovním omezením, které jsou způsobeny nepříznivým zdravotním stavem, není na místě další navýšení míry poklesu pracovní schopnosti.

Krajský soud při posouzení dochované pracovní schopnosti žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí vycházel především z posudků PK MPSV v Ostravě ze dne 15. 3. 2013 a znalce ze dne 1. 9. 2013, které se v závěrech nelišily od posudků lékařské posudkové služby ve správním řízení. Zjištěný pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobce o 20 %, jak vyplývá z předmětných posudků, je nižší než potřebných 35 % pro přiznání nároku na invalidní důchod. Z uvedených důvodů proto krajský soud žalobu zamítl.

V kasační stížnosti a jejím doplnění soudem ustanoveným zástupcem stěžovatel brojí proti napadenému rozsudku z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

pokračování

Stěžovatel uvádí, že v posudku o jeho invaliditě, vypracovaném pro účely řízení před ČSSZ (tj. v posudku MUDr. V. N. ze dne 13. 9. 2012) nebylo nijak přihlédnuto k tomu, že žalobce trpěl (a nadále trpí) oploštěním thenaru vpravo s vážnutím opozice palce oboustranně více vpravo, jak vyplývá z lékařského nálezu MUDr. S. N. ze dne 29. 5. 2012. Žalobce tvrdí, že toto jeho zdravotní postižení (samozřejmě ve spojení s ostatními zdravotními postiženími) nebylo v tomto posudku nijak akcentováno, přičemž byla jako rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce konstatováno toliko postižení uvedené v kapitole XIII., odd. C, položce 4d, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti. Pokud je následně v posudku MPSV ze dne 15. 3. 2013 a v posudku znalce ze dne 1. 9. 2013 uvedeno, že toto postižení nelze hodnotit jako položku 4f, potom s těmito skutkovými závěry stěžovatel nesouhlasí (neboť jsou v rozporu zejména ze zprávou MUDr. N. ze dne 29. 5. 2012) a tvrdí, že uvedené postižení lze podřadit pod „položku 4d“, oddílu C, kapitoly č. XIII citované vyhlášky, dle které je míra poklesu „pracovní neschopnosti“ stanovena v rozmezí 35 – 45 %, podle kterého se jedná o invaliditu I. stupně. Pokud tento nesprávný skutkový závěr žalovaného převzal i krajský soud, pak je jeho rozhodnutí nesprávné. Stěžovatel proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek podle § 110 s. ř. s. zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná podala ke kasační stížnosti vyjádření, v němž uvedla, že ztotožňuje se závěry krajského soudu, který ve svém rozsudku přihlédl i ke znaleckému posudku, který byl zpracován k výhradám žalobce. Dále zejména uvedla, že zdravotní stav byl náležitě posouzen i s přihlédnutím ke všem lékařským nálezům včetně neuroložky. Žalovaná závěrem svého vyjádření navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že kasační stížnost podána osobou oprávněnou a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., neshledal přitom vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlédnout z úřední povinnosti; vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná**.

Nejvyšší správní soud v první řadě považuje za vhodné přiblížit právní specifikaci uplatněného kasačního důvodu. Podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení, spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech, nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Stěžovatel nesouhlasí se skutkovými závěry z posudku MPSV ze dne 15. 3. 2013 a posudku znalce ze dne 1. 9. 2013, že jeho postižení nelze hodnotit jako položku 4f (neboť jsou podle něj v rozporu zejména ze zprávou MUDr. N. ze dne 29. 5. 2012) a tvrdí, že uvedené postižení lze podřadit pod „položku 4d“, oddílu C, kapitoly č. XIII citované vyhlášky, dle které je míra poklesu „pracovní neschopnosti“ stanovena v rozmezí 35 – 45 %, podle kterého se jedná o invaliditu I. stupně.

K uvedeným námitkám Nejvyšší správní soud, a to do značné míry obdobně jako krajský soud, především uvádí, že pokud jde podklady, na základě kterých krajský soud rozhodl, platí, že rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé zejména na odborném lékařském posouzení. Podle právní úpravy platné a účinné od 1. 1. 2010 zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje ČSSZ, a pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění jej posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek Posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011 - 43, přístupný na www.nssoud.cz).

Náležitosti posudku upravuje s účinností od shora uvedeného data, tj. od 1. 1. 2010 vyhláška č. 359/2009 Sb. ve svém ustanovení § 7. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, procentní míru poklesu pracovní schopnosti, stupeň invalidity, den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity. Obligatorní náležitostí posudku je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. Jde-li přitom alespoň o invaliditu I. či II. stupně (tedy pokles pracovní schopnosti v rozmezí nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 69 %), musí posudek obsahovat rovněž tzv. pracovní rekomandaci, tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srv. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012-18, přístupný na www.nssoud.cz).

V projednávaném případě si krajský soud vyžádal posudek PK MPSV Ostravě. V případě tohoto posudku, stejně jako tomu bylo u posudku ČSSZ pro potřeby námitkového řízení u žalované, bylo vycházeno z veškeré dostupné zdravotnické dokumentace, a stěžovatel byl při obou těchto posouzeních osobně přítomen. Obě tato posouzení se mj. vypořádávala s bezprostředními námitkami stěžovatele, které při posouzeních vznášel, a dospěla k prakticky shodným závěrům, a to, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatele s nejvyšším dopadem na pokles pracovní schopnosti je postižení podle kap. XIII oddíl C, položka 4 písm. d) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. a míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena ve výši 20 %, jako horní hranici stanoveného rozpětí 15 – 20 %, přičemž nebyl shledán důvod k úpravě procentní míry pracovní schopnosti podle § 3 a 4 vyhlášky. K témuž závěru dospěl i znalecký posudek, který byl zpracován k výhradám žalobce stěžovatele k posudku PK MPSV v Ostravě. Všechny tyto posudky mj. vycházely i z lékařského nálezu MUDr. S. N. ze dne 29. 5. 2012, přičemž je skutečností, že posudek ČSSZ pro účely

pokračování

námitkového řízení výslovně nezmiňuje, že žalobce trpěl (a nadále trpí) oploštěním thenaru vpravo s vážnutím opozice palce oboustranně více vpravo, ale v posudku PK MPSV v Ostravě a následném posudku znalce, z nichž vycházel krajský soud již toto výslovně uvedeno a zohledněno je. Nejvyšší správní soud k tomu jen poznamenává, že v textu daného lékařského nálezu, jehož kopie je založena ve spisu, se uvádí „...oploštění tenaru vpravo, lehce vážne opozice palce bil., více vpravo.“ Z toho je zřejmé, a že ani tento stěžovatelem akcentovaný lékařský nález předmětné postižení nehodnotí jako závažnější.

Všechny tyto posudky, zejména pak posudky, které si vyžádal krajský soud pro potřeby řízení o žalobě, jsou obsáhle vyargumentovány, a i podle názoru Nejvyššího správního soudu splňují požadavky na jejich přesvědčivost, jasnost, srozumitelnost a také úplnost odůvodnění.

Krajský soud u předmětných posudků žádnou vadu ve způsobu jejich zpracování a ani v jejich obsahu neshledal. Krajský soud náležitě posoudil obsah posudku MPSV v Ostravě, který si nechal vypracovat, akceptoval i reakci stěžovatele na tento posudek, nechal k výhradám stěžovatele zpracovat znalecký posudek, aby umožnil sporné otázky vyjasnit. Zpracovaný znalecký posudek navíc vycházel i z dostupných pozdějších lékařských nálezů a ve svých posudkových závěrech se s posudkem MPSV v Ostravě prakticky ztotožnil, v důsledku čehož byly v řízení před soudem také odstraněny případné pohybnosti o správnosti posouzení podmínek pro příp. vznik invalidity stěžovatele.

Pokud stěžovatel v kasační stížnosti tvrdí, že jeho postižení lze podřadit pod „položku 4d“, oddílu C, kapitoly č. XIII citované vyhlášky, dle které je míra poklesu „pracovní neschopnosti“ stanovena v rozmezí 35 - 45 %, pak má zřejmě na mysli položku „4e“ a pokles „pracovní schopnosti“. Tyto nepřesnosti resp. nesprávnosti v textu kasační stížnosti však na výše uvedených závěrech nic nemění, a soud je nikterak nevyložil v neprospěch stěžovatele.

V daných souvislostech se nabízí také poznamenat, že pokud je stěžovatel toho názoru, že příp. po vydání napadeného rozhodnutí dále došlo k takovému vývoji v jeho zdravotním postižení, který odůvodňuje jeho posouzení jako stavu závažnějšího, může se znovu obrátit se žádostí o nové posouzení zcela aktuálního stavu svého zdravotního postižení a v důsledku takového příp. zjištění o přiznání invalidity.

Ze všech uvedených důvodů Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost jako nedůvodnou a zamítl ji.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1, 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, které mu vznikly. Žalovanému správnímu orgánu, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nelze náhradu nákladů řízení v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. přiznat.

Ustanovenému zástupci stěžovatele náleží v souladu s § 11 odst. 1 písm. b) a d), § 7 a § 9 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“) odměna v celkové výši 2.600 Kč. Soud přiznal zástupci odměnu za dva úkony právní služby po 1.000 Kč, tj. za převzetí a přípravu zastoupení včetně první porady s klientem a doplnění kasační stížnosti, celkem tedy 2.000 Kč. Dále Nejvyšší správní soud přiznal ke každému úkonu náhradu hotových výdajů podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky po 300 Kč, celkem tedy 600 Kč. Jelikož ustanovený advokát nedoložil osvědčení o registraci k placení DPH, soud vycházel z toho, že plátcem této daně není. Celkem tedy ustanovenému zástupci přísluší odměna

ve výši 2.600 Kč, která mu bude vyplacena do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. července 2014

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu